

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2015. évi január hó 20. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 13.B.381/2014/10. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- a vádlott által elkövetett cselekményt testi sértés büntettének minősíti (Btk.164.§ (1) és (8) bekezdés I. fordulat),
- a vádlottal szemben kiszabott büntetés szabadságvesztés, amelyet végrehajtása esetén börtönben kell végrehajtani,
- a szabadságvesztés végrehajtása esetén a vádlott legkorábban annak kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra,
- a bűnjelként lefoglalt 1 db gézlap és 1 db DNS-minta megsemmisítésére vonatkozó rendelkezést mellőzi és elrendeli az iratok mellékletekénti kezelését.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 7.520 (hétezer-ötszázhusz) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

A Kaposvári Törvényszék 13.B.381/2014/10. számú, 2014. szeptember 24. napján kelt ítéletével vádlottat bűnösnek mondta ki gondatlanságból elkövetett testi sértés vétségében, ezért 2 év börtönre ítélte. A szabadságvesztés-büntetés végrehajtását 5 évi próbaidőre felfüggesztette, a vádlott által előzetes fogvatartásban eltöltött időt a szabadságvesztésbe - végrehajtása esetén - beszámítani rendelte. Rendelkezett

az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A törvényszék ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére, a cselekmény eltérő minősítése és a büntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen levő képviselője útján a fellebbezés irányát részben módosítva, kizárólag a minősítés megváltoztatása érdekében tartotta fenn.

A vádlott védője a nyilvános ülésen az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A minősítés megváltoztatására, valamint a bűnjelekre vonatkozó rendelkezés megváltoztatására irányuló indítványt a másodfokú bíróság megalapozottnak látta.

Az ügyészség által, eredetileg a vádlott terhére bejelentett fellebbezés alapján eljárva a másodfokú bíróság a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző eljárással együtt bírálta felül az elsőfokú bíróság határozatát. A felülbírálat során a fellebbviteli bíróság megállapította, hogy a törvényszék túlnyomórészt a perrendi szabályok betartása mellett folytatta le az eljárást, a tényállást felderítette, a bizonyítékokat beszerezte és értékelte, és indokolási kötelezettségének is eleget tett.

A bizonyítékok értékelése során az elsőfokú bíróság eljárásjogi szabályt sértett, amikor bizonyítékként értékelte a vádlottnak az elmeszakértői vizsgálat során tett előadását. A több évtizedes és következetes bírói gyakorlat szerint (BH 1991. 463.) a szakértői vizsgálat során tett nyilatkozatok vallomásként nem értékelhetők, bizonyítékként nem használhatók fel az ügyben. A szakértői vizsgálat előtt a terheltet nem figyelmeztették a vallomás megtagadási jogára, eljárásjogi jogaira és kötelességeire, így a szakértő előtt tett előadása a büntetőeljárásban bizonyítékként nem használható fel. Ezt a gyakorlatot rögzítette a Be.108.§ (8) bekezdésének 2006. évi módosítása, mely kifejezetten a kizárt bizonyítékok között helyezte el a szakértő előtt terheltként (tanúként) tett nyilatkozatokat.

A fenti eljárásjogi rendelkezést megszegve az elsőfokú bíróság a vádlott elmeszakértői vizsgálata során tett előadását a tényállás megállapítása során bizonyítékként értékelte. E nyilvánvaló eljárási szabálysértést a másodfokú bíróság azzal küszöbölte ki, hogy az erre vonatkozó indokolást az ítéletből mellőzte, és a bizonyítékok köréből a vádlott szakértői vizsgálata során tett előadását kirekesztette.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az iratok tartalma alapján az alábbiak szerint egészíti ki és pontosítja.

Az ítélet 3. oldalának 5. bekezdését azzal egészíti ki, hogy a vádlott közepes erejű, közepes lendületű mozdulattal szúrta a felé lépő sértett irányába (orvosszakértői vélemény, nyomozati iratok 137. oldal).

Ekkor a vádlott vérében 1,86 g/l ezrelék véralkohol koncentráció volt, mely közepes mértékű alkoholos befolyásoltságot eredményezett (nyomozati iratok 141. oldal).

A sértett sérüléséről a mentőket a vádlott értesítette. A nyomozati iratok 92. és 102. oldalán található rendőri jelentések szerint az Országos Mentőszolgálatnál technikai hiba miatt nem rögzítették a bejelentést, így nem lehetett pontosan dokumentálni, hogy ki kért a **sértett** részére segítséget. Az iratok alapján megállapítható, hogy a cselekmény elkövetésekor kizárólag a vádlott és a sértett tartózkodott a házban, ezért kizárólag a vádlott volt abban a helyzetben, hogy a mentőknek telefonáljon.

A fenti kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében meghatározott megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul, így irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság a vádlott és a sértett életszerűtlen, egymásnak és önmaguknak is ellentmondó, többször megváltoztatott vallomásával szemben a tényállást a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok, alapvetően az orvosszakértői vélemény, a sértett sérüléseiről készült látlelet alapján állapította meg.

Az eljárás során nem volt vitás, hogy a **sértett** sérülését a vádlott okozta. Ezt a vádlott sem tagadta. A sérülés keletkezési mechanizmusa tekintetében mind a sértett, mind a vádlott előadása a szakértői vélemény által cáfolható volt. Az orvosszakértő egyértelműen kizárta az önkezdést, a sérülés véletlen, balesetszerű keletkezését. Határozottan állította, hogy a **sértett** sérülését egy legalább közepes erejű, közepes lendületű szúró mozdulat okozta. E körben az elsőfokú bíróság helyes érveléssel fejtette ki, hogy a vádlott és a sértett vallomását az orvosszakértői véleménnyel szemben miért nem fogadta el.

Tévedett az elsőfokú bíróság a cselekmény minősítése során. E körben a törvényszék ítéletének indokolása ellentétes a megállapított tényállással is. Az irányadó tényállás szerint, melyet a másodfokú bíróság részben pontosított, a vádlott közepes erővel, közepes lendülettel szúrta meg a felé lépő **sértettet** a hasa bal oldalán. Ezt a szúró mozdulatot tekintette az elsőfokú bíróság gondatlannak. A szúrás egy akaratlagos cselekvés, amelynek során az elkövető a kezében lévő kést valaki vagy valami irányába bizonyos erővel mozgatja. Ilyen esetben a sérülés okozása nem véletlen, nincs szó arról, hogy valaki könnyelműen bizakodjon abban, hogy nem következik be sérülés. Nem kizárt szúró mozdulat esetében sem gondatlanságból sérülés okozása, ilyen lehet például egy ijesztés vagy játék közbeni szúró mozdulat. Ebben az esetben azonban a testi sértés gondatlan alakzatának megállapítására csak akkor kerülhet sor, ha a sérülés okozására irányuló szándék sincs meg. Jelen esetben pedig nem erről van szó, a vádlott

kifejezetten szándékos mozdulattal irányította a kezében tartott kést a sértett hasa irányába, így okozva neki közvetetten életveszélyes sérülést.

A vádlott tehát kifejezetten testi sértés okozására irányuló szándékkal cselekedett. A vádlott nem kóros elmeállapotú, így tisztában kellett lennie azzal, hogy közepes erővel, késsel a sértett hasa felé szúrva súlyos, életveszélyes sérülést okozhat. Ezért cselekménye a Btk.164.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés első fordulata szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntettének minősül.

A minősítés változtatásra figyelemmel a büntetés kiszabását meghatározó tényezőket teljes körben szükséges átértékelni. Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte enyhítő körülményként a vádlott büntetlen előéletét, a sértett megbocsátását, és azt, hogy a súlyosabb eredmény elhárításában azonnal és önként közreműködött, ő értesítette a mentőket. Nincs szó azonban a vádlott esetében feltáró jellegű, de különösen nem őszinte beismerő vallomásról. A vádlott az eljárás során kizárólag olyan tényeket ismert el, amelyek a nyomozás kezdetétől fogva kétséget kizáróan bizonyítottak voltak. A szándékos sérülés okozást kifejezetten tagadta, és vallomását sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem találta elfogadhatónak a tényállás megállapítása során.

Mindezekre figyelemmel a vádlott esetében beismerő vallomásról nincs szó, ezt enyhítő körülményként a javára értékelni nem lehet.

Ugyancsak nem értékelte enyhítő körülményként a másodfokú bíróság a vádlott személyiségzavarát. Ez az elmebeli állapot a kóros szintet nem érte el, a vádlott beszámítási képességét nem érintette, így enyhítő körülményként sem értékelhető a javára. Ezzel szemben enyhítő körülmény a másodfokú bíróság álláspontja szerint, hogy a sértett csupán közvetetten életveszélyes sérülést szenvedett.

A cselekmény minősítésének megváltoztatásával változott a büntetési tételkeret, mely így kettő évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, középértéke öt év. A vádlott javára megállapítható enyhítő körülmények túlsúlyára, különösen a sértett megbocsátására figyelemmel az elsőfokú bíróság által a törvényi minimumban meghatározott és hosszabb tartamú próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés-büntetés arányban áll a vádlott által elkövetett cselekmény tárgyi súlyával és alkalmas a büntetési célok elérésére.

Az elsőfokú bíróság nem az anyagi szabályoknak megfelelően rendelkezett, amikor a vádlottal szemben határozatának rendelkező részében börtönbüntetést szabott ki. A Btk.35.§ (1) bekezdése szerint a bíróság szabadságvesztés-büntetést szab ki, és meghatározza annak végrehajtási fokozatát. Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság elmulasztott rendelkezni a szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Ez a Btk.38.§ (2) bekezdés a) pontja szerint a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

Az ítélet tábla az ügyészi indítványnak megfelelően részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét a bűnjelekre vonatkozó rendelkezés tekintetében is. Azok a tárgyak, amelyek a büntetőeljárás - főként a nyomozás - során a nyomok megőrzése, láthatóvá tétele, szakértői vizsgálat alá vonhatósága, ezáltal a bizonyítékként felhasználhatósága érdekében készítenek (pl. vérszenyeződést rögzítő gézlap, lábnyomtöredék, ujjnyomat, s ezekről vagy más nyomokról készült fényképfelvétel stb.), a bűnügy iratainak részét (mellékletét) képezik, s így az elkobzásukra vagy megsemmisítésük elrendelésére nem kerülhet sor. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a bűnjelként lefoglalt 1 db gézlap és 1 db DNS-minta megsemmisítésére vonatkozó rendelkezést mellőzte és elrendelte az iratok mellékletekénti kezelését.

A fentiek szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján a cselekmény minősítésére, a szabadságvesztés-büntetés kiszabására, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása, valamint a bűnjelekre vonatkozó rendelkezés tekintetében megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helyben hagyta.

A Be.381.§ (1) bekezdése alapján a vádlott köteles megfizetni a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költséget.

P é c s, 2015. január 20.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Tóth Sándor s.k. előadó bíró, Dr.Túri Tamás s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 13.B.381/2014/10. számú ítélete a Pécsi Ítélet tábla Bf.I.87/2014/4. számú ítéletében írt változtatásokkal 2015. január 20. napján jogerőre emelkedett és a felfüggesztett szabadságvesztés-büntetés kivételével végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő